

Τρόποι δημοπράτησης σε «Συστήματα Οδοφωτισμού με φωτιστικά LED»

Γιώργος Κυριακόπουλος
Τμήμα καταγγελιών / διαγωνισμών ΣΑΤΕ

ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΣΑΤΕ

- Από το 2007, τηρούμε στον ΣΑΤΕ μια αναλυτική βάση δεδομένων όπου καταγράφουμε τα αποτελέσματα περί των 4.000 δημοπρατήσεων έργων προϋπολ. > 2 εκατ. ευρώ και τα τελευταία 2 έτη και αρκετών διαγωνισμών προμηθειών-υπηρεσιών > 200 χιλ ευρώ

<http://www.sate.gr/html/apotelesmata.aspx>

- Μια ματιά σε αυτή την βάση , θα αναδείξει τις μεγάλες εκπτώσεις, της τάξης του 50 % και 60%, που δίνονται τα τελευταία έτη στα έργα, κυρίως λόγω του μεγάλου ανταγωνισμού και των λιγοστών έργων
- Όταν ωστόσο αρκετές, σοβαρές και οργανωμένες, κατασκευαστικές εταιρείες στράφηκαν και στον χώρο των διαγωνισμών προμηθειών –υπηρεσιών σε αντικείμενα παρεμφερή με την κατασκευή, όπως η αναβάθμιση των οδοφωτισμών με φωτιστικά LED, συνάντησαν ανυπέρβλητες δυσκολίες από τους υπερβολικούς, έως «φωτογραφικούς» όρους των διακηρύξεων και ουσιαστικά δεν τους επιτρέπεται η κατάθεση προσφοράς για ένα απλό τεχνικό αντικείμενο το οποίο γνωρίζουν πολύ καλά.

Τρόποι δημοπράτησης

Δημοπράτηση ως	Ειδικό όρο	Συμμετοχές	Έκπτωση %
ΕΡΓΟ	Χωρίς	20-30 , περνούν συνήθως όλοι	50 – 65 %
ΕΡΓΟ	Απαίτηση ειδικής εμπειρίας και άλλοι όροι χρημ/νομικοί	15-20 , περνούν στην β' φάση 5-10	40- 50 % ίσως μεγάλη καθυστέρηση λόγω πολλών ενστάσεων-προσφυγών
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ	Με μικρή απαίτηση εμπειρίας	10-15 , περνούν στην β' φάση 3-5	40 – 50%
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ	Υπερβολική απαίτηση εμπειρίας πχ 10 έργα LED την 3 ετία	3-5 και μένει στην β' φάση 1 ή 2	< 10 %
ΣΔΙΤ	Χρηματοοικονομική επάρκεια + γνώση αντικειμένου - Κανένα δάνειο από τον Δήμο		Ρίσκο όλο στον ανάδοχο - Αποπληρωμή από την εξοικονόμηση

Οι διαγωνισμοί ως έργα ή προμήθειες με καθόλου ή μικρή εμπειρία

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	Σύνολο με ΦΠΑ	Ημερομηνία	Συμμετέχοντες	Απορριφθέντες	Παρέμειναν
ΕΠΕΚΤΑΣΗ - ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ ΡΟΔΟΥ	6.475 .200 ,00 €	20/6/2017			
ΒΑΡΗ - ΒΟΥΛΑ - ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗ	4.216 .000 ,00 €	8/7/2015	9	3	6
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	399 .041 ,00 €	7/7/2016			
ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ	1.428 .880 ,00 €	6/4/2017	22		22
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	1.220 .000 ,00 €	10/4/2017	21	0	21
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	999 .999 ,39 €	13/11/2017	14	5	9
ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	217 .338 ,71 €	14/4/2017	29	3	26
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	199 .999 ,85 €	1/12/2017	12	0	12
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	929 .693 ,74 €	6/11/2017	16		16
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	200 .000 ,00 €	19/9/2017	8	0	8

ΚΑΙ ΟΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	Ποσοστό % έκπτωσης	Ποσό Σύμβασης
ΕΠΕΚΤΑΣΗ - ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ ΡΟΔΟΥ		2.525.320
ΒΑΡΗ - ΒΟΥΛΑ - ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗ	56,18 %	1.847.309, €
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	61,32%	154 .349 €
ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ		
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	67%	403 .781 , €
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	61,13%	388 .699 €
ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	70,05%	80 .715 €
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	58%	83 .999 , €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	63%	74 .000 , €

M.O. 60 %

Ενώ οι τελευταίοι «πιλοτικοί» διαγωνισμοί

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	Σύνολο με ΦΠΑ	Ημερομηνία	Συμμετέχοντες	Απορριφθέντες	Παρέμειναν
ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	3.866.134,00 €	28/4/2015	2	1	1
ΔΗΜΟΣ ΘΑΣΟΥ	1.394.553,60 €	29/12/2017			
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ	3.632.828,00 €	28/9/2017	4	3	1
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	3.620.607,80 €	18/10/2017	5	4	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν.ΑΙΓΑΙΟΥ	4.535.638,52 €	19/12/2017			
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	1.438.052,80 €	29/12/2017			

Και οι μέχρι στιγμής εκπτώσεις

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	Ποσοστό % εκπτώσης	Ποσό Σύμβασης
ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	13%	3.363.536,58 €
ΔΗΜΟΣ ΘΑΣΟΥ		
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ	9%	3.305.873,48 €
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	8%	3.330.959,18 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν.ΑΙΓΑΙΟΥ		
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ		

Μ.Ο. 10 %

Οι διαφορά στο κόστος είναι
ΤΕΡΑΣΤΙΑ , περίπου 50 % του
προϋπολογισμού !

Τιμές δημοπράτησης σε σχέση με τις τιμές της «αγοράς»

	Χαρακτηριστικό Παράδειγμα κόστους φωτιστικού βάση Προϋπολογισμού	Τιμή φωτιστικού βάση έκπτωσης	Αντίστοιχη Τιμή Φωτιστικού, ίδιας χρονικής περιόδου και 100% κάλυψης χαρακτηριστικών
ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	LED 50W 780€ LED 120W 1010€	680€ 880€	160€-250€ 200€-300€
ΔΗΜΟΣ ΘΑΣΟΥ	LED 110-150W 812€ LED 80-110W 533€ LED 50-80W 506€		150-260€ 140-260€ 120-200€
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ	LED 80-110W 533€ LED 50-80W 506€ LED <small>προβ</small> 150W 812€	485,03€ 460,46€ 738,92€	140-260€ 120-200€ 150-300€
ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	LED 110-150W 812€ LED 80-110W 533€ LED 50-80W 506€	747,04€ 490,36€ 465,52€	150-260€ 140-260€ 120-200€

Ενδεικτικές υπερβολικές απαιτήσεις «πιλοτικών» διαγωνισμών βλ. σελ. 22 διακήρυξης Δ.Θερμαϊκού ή σελ. 22 Δ.Αλεξ/πολης

2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται :

α) κατά τη διάρκεια της προηγούμενης τριετίας (οικονομικών ετών 2014, 2015, 2016) , να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον 10 συμβάσεις προμήθειας του ίδιου αντικειμένου (Προμήθεια φωτιστικών και λαμπτήρων τύπου LED κατάλληλων για χρήση φωτισμού οδών και κοινόχρηστων εξωτερικών χώρων) των οποίων το συνολικό ύψος θα καλύπτει τουλάχιστον το 100% του προϋπολογισμού των 2.929.700,00 € άνευ ΦΠΑ.

Σε μια χώρα, με ελάχιστες (10-15) διαγωνισμούς παρόμοιων έργων τα τελευταία έτη, αυτός ο όρος είναι εξαιρετικά περιοριστικός έως απαγορευτικός του ελεύθερου ανταγωνισμού

β) να έχουν εκτελέσει κατ' ελάχιστον μία ανά έτος (της προηγούμενης τριετίας των οικονομικών ετών 2014, 2015, 2016) σύμβαση προμήθειας του ίδιου αντικειμένου (Προμήθεια φωτιστικών και λαμπτήρων τύπου LED κατάλληλων για χρήση φωτισμού οδών και κοινόχρηστων εξωτερικών χώρων) έτσι ώστε η Αναθέτουσα να μπορεί να διαπιστεύσει σε βάθος χρόνου τριετίας την ορθή και ομαλή λειτουργία των ήδη εγκατεστημένων σε πλήρη λειτουργία φωτιστικών. Στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων η παρούσα προϋπόθεση ισχύει για όλα τα μέλη αυτών.

Απαράδεκτη και χωρίς κανένα λόγο απαίτηση, ειδικά ο περιορισμός για τις ενώσεις φορέων είναι εξωφρενικός καθώς αφαιρεί την δυνατότητα συνεργασίας και «ένωσης» δυνάμεων διαφορετικών φορέων

Ενδεικτικές υπερβολικές απαιτήσεις «πilotικών» διαγωνισμών

βλ σελ 21 διακήρυξης Δ.Σοφάδων

γ) να αναφέρουν λίστα με τις κυριότερες συμβάσεις προμηθειών του ίδιου αντικειμένου (Προμήθεια φωτιστικών και λαμπτήρων τύπου LED κατάλληλων για χρήση φωτισμού οδών και κοινόχρηστων εξωτερικών χώρων) τις οποίες έχουν εκτελέσει κατά τη διάρκεια της προηγούμενης τριετίας (των οικονομικών ετών 2014, 2015, 2016) έτσι ώστε η υπηρεσία να διαπιστώσει την ικανότητα του Οικονομικού Φορέα να καλύψει το μέγεθος της συγκεκριμένης προμήθειας. Από την λίστα θα προκύπτει ότι ο υποψήφιος οικονομικός φορέας έχει προμηθεύσει κατά τη διάρκεια της προηγούμενης τριετίας τουλάχιστον το 100% του συνολικού αριθμού των φωτιστικών σωμάτων οδοφωτισμού και κοινόχρηστων εξωτερικών χώρων τύπου LED του ίδιου αντικειμένου της παρούσας διακήρυξης καθώς επίσης και το 100% του συνολικού αριθμού των λαμπτήρων οδοφωτισμού LED του ίδιου αντικειμένου της παρούσας διακήρυξης.

**Ενώ στις άλλες διακηρύξεις απαιτούνταν το 50% του αριθμού των φωτιστικών ,
εδώ, λόγω μικρότερου μεγέθους, αυξήθηκε το ποσοστό σε 100%, για ποιο λόγο ;;**

2.2.4.2 Για την κάλυψη των αναγκών της ορθής υλοποίησης της προμήθειας, καθώς επίσης και για την άμεση κάλυψη πιθανών αστοχιών κατά την χρονική περίοδο της εγγύησης των προσφερόμενων φωτιστικών και λαμπτήρων (ελάχιστη απαίτηση εγγύησης καλής λειτουργίας 10 ετών), όπως και για την χρονική διάρκεια της απαίτησης παροχής ανταλλακτικών (ελάχιστη απαίτηση 5 έτη μετά το πέρας του χρόνου της εγγύησης καλής λειτουργίας των φωτιστικών), απαιτείται από τον υποψήφιο οικονομικό φορέα η ύπαρξη – διάθεση κτιριακών εγκαταστάσεων εντός της Ελληνικής Επικράτειας με όλες τις απαιτούμενες υποδομές ανάλογες με το μέγεθος της προμήθειας (χώροι αποθήκευσης, χώροι-σημεία σέρβις των προϊόντων κλπ.), έτσι ώστε να είναι εφικτή η άμεση κάλυψη παροχής σέρβις - ανταλλακτικών προς την Αναθέτουσα (εντός 48 ωρών από την αναγγελία του προβλήματος). Η ύπαρξη – διάθεση των

Στην σημερινή εποχή με τα logistics center, αυτή η απαίτηση είναι απαραίδεκτη

Η λίστα των «ειδικών» απαιτήσεων συνεχίζεται επί μακρόν

Χρειάζονται όλα αυτά ;

Προφανώς και όχι απαντάμε στον ΣΑΤΕ

Το μόνο αποτέλεσμα τους είναι να περιορίσουν τον ανταγωνισμό σε 1 ή 2 διαγωνιζόμενους και την επιτυγχανόμενη έκπτωση σε μονοψήφια νούμερα.

Και εδώ θέλω να κάνω μια παρένθεση, απευθυνόμενος προς τους παράγοντες των Δήμων, σχετικά με το τελικό συνολικό κόστος αυτής της διαδικασίας

Παρότι το όφελος είναι φανερό, λόγω της μεγάλης εξοικονόμησης ενέργειας, είναι φανερό επίσης ότι οι Δημότες (που πληρώνουν τα ανταποδοτικά τέλη ηλεκτροφωτισμού) σύντομα θα ζητήσουν μείωση τελών όταν ενημερωθούν ότι η κατανάλωση ενέργειας έπεσε κατά 50%. Όμως αν το κόστος εξυπηρέτησης του δανείου είναι (αχρείαστα) μεγάλο, τότε πώς θα μπορέσει ο Δήμος να μειώσει τα τέλη;

Κλείνοντας , θα κάνω μια σύντομη αναφορά στο πρότυπο Οδηγό από το ΚΑΠΕ και το ΤΠ & Δ, όπως μας παρουσιάστηκε στην διαβούλευση πέρυσι

http://www.tpd.gr/wp-content/uploads/2017/odigos_energiakis.pdf

ΣΕΛ 23

9. ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΕΥΧΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ

Συντάχθηκε υπόδειγμα τεύχους δημοπράτησης για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, σύμφωνα με το ν. 4412/2016 και το Υπόδειγμα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ όπως δημοσιοποιήθηκε με το υπ. αριθμ. πρωτ. 6356/20.12.2016 έγγραφο της (Υπόδειγμα διακήρυξης για προμήθειες). Στο εν λόγω υπόδειγμα συμπεριλαμβάνονται οι ελάχιστες προδιαγραφές σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία καθώς και προτεινόμενα κριτήρια αξιολόγησης των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων στον διαγωνισμό. Το υπόδειγμα έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (<http://www.tpd.gr/>)

Παρότι ζητήθηκε από τον ΣΑΤΕ το 2017 το υπόδειγμα , δεν μας δόθηκε ούτε μπορέσαμε να το βρούμε στην ιστοσελίδα του ΤΠ & Δ

ΣΕΛ 24

ΈΝΘΕΤΟ Α:

Προτεινόμενες ελάχιστες τεχνικές
προδιαγραφές σύγχρονων φωτιστικών
σωμάτων και λαμπτήρων

Οι ελάχιστες προδιαγραφές ορίζονται στο
Παράρτημα 2 – Προσωρινή Τεχνική
Προδιαγραφή – Ιστοί οδοφωτισμού και
φωτιστικά σώματα, της Εγκυκλίου 22 της ΓΓΔΕ
με αριθ.πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ.658/24.10.2014
(ΑΔΑ:ΩΜΞ21-27Κ)

**Δεν ακολουθήθηκαν, με
αποτέλεσμα πλήθος
προσφυγών λόγω απαίτησης
υπερβολικών προδιαγραφών -
«φωτογραφικών»
προδιαγραφών**

**Οι προσφυγές στην ΑΕΠΠ
αναλύουν μία προς μία πάνω
από 10 τέτοιες υπερβολικές
απαιτήσεις προδιαγραφών**

ΣΕΛ 29

Γ. Προτεινόμενος τρόπος πληρωμής

Γ.1. Του ΟΤΑ προς τον Ανάδοχο Ο τρόπος πληρωμής ορίζεται στις παρ. 1, 2 & 3 του άρθρου 200 του ν. 4412/2016. Στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα για την ενεργειακή αναβάθμιση των εγκαταστάσεων του οδοφωτισμού των ΟΤΑ προβλέπεται η δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής, όπως ορίζεται στην παρ. 2β του άρθρου 200 του ν. 4412/2016.

Γ.2. Του Τ. Π. & Δανείων προς τον ΟΤΑ Α΄ & Β΄ βαθμού Ποσοστό μέχρι **10% του ποσού** του δανείου μπορεί να δοθεί ως προκαταβολή προς τον ΟΤΑ, χωρίς κανένα δικαιολογητικό, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του Π.Δ. 169/2013.

Τα τεύχη προβλέπουν ποσοστό προκαταβολής 50%, δεν έχει προηγούμενο τέτοια προκαταβολή σε έργα !

Ουσιαστικά ο ανάδοχος προεισπράττει την αμοιβή και το κέρδος του (λόγω της χαμηλής έκπτωσης) με την υπογραφή της σύμβασης

ΣΕΛ 31

Ε.1. Η παροχή εγγύησης της παρ. 2 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016

Ο χρόνος εγγύησης (ΝΠ) των φωτιστικών σωμάτων δεν μπορεί να είναι μικρότερος από δέκα (10) χρόνια. Στην περίπτωση που ο χρόνος εγγύησης των φωτιστικών σωμάτων είναι μικρότερος από 10 χρόνια, τότε η προσφορά δεν αξιολογείται περαιτέρω.

**Τα τεύχη προβλέπουν 5 ετία!
(σελ 59 διακήρυξης Δήμου
Αλεξ/πολης)**

**6.6 Εγγυημένη λειτουργία
προμήθειας**

**Κάθε προσφερόμενο φωτιστικό
σώμα και λαμπτήρας LED θα
συνοδεύεται από γραπτή εγγύηση
καλής λειτουργίας, τουλάχιστον
πέντε (5) ετών η οποία θα έχει
εκδοθεί από τον κατασκευαστή του
τελικού προσφερόμενου προϊόντος,
η οποία θα αφορά στο σύνολο των
μερών του φωτιστικού σώματος ως
ενιαίο σύστημα (π.χ. φινίρισμα,
κάλυμμα, οπτική μονάδα LED, Σελίδα
| 60**

**τροφοδοτικό, βάση στήριξης και
κάθε άλλο εξάρτημα ή μέρος που
αποτελεί τμήμα του φωτιστικού). Σε
περίπτωση οποιασδήποτε αστοχίας
εντός του παραπάνω χρόνου ολικής
εγγύησης (5ετίας), τα φωτιστικά και
οι λαμπτήρες δεν επισκευάζονται
αλλά αντικαθίστανται από νέα.**

Συμπέρασμα ΣΑΤΕ

- Ο «πilotικός» τρόπος δημοπράτησης είναι αποτυχημένος, περιορίζει υπέρμετρα τον ανταγωνισμό ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΤΕΙ !
- Οι ελπίδες μας είναι στις αποφάσεις της ΑΕΠΠ επί των προσφάτων προσφυγών κατά των διακηρύξεων του Δήμου Σοφάδων και Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου
- Επίσης απευθύναμε σχετική επιστολή στην ΓΕΔΔ
- Αναμένουμε λοιπόν την αντίδραση της Πολιτείας

Σας ευχαριστώ